

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การเปรียบเทียบปริมาณเหล็กเมื่อใช้แผ่นกรองชนิดต่างๆ

ในการทดลองใช้แผ่นกรอง GF/C ซึ่งรูแผ่นกรองมีขนาด 0.7 ไมโครเมตร จำนวน 3 แผ่น แทนแผ่นกรอง membrane ซึ่งรูแผ่นกรองมีขนาด 0.45 ไมโครเมตร จำนวน 1 แผ่นจะแบ่งชนิดของเหล็ก เป็นส่วนที่แขวนลอยกับส่วนที่ละลายน้ำได้ใกล้เคียงกัน อย่างไรก็ตามการใช้แผ่นกรอง GF/C แม้จะเป็นการประหยัดได้มากกว่าการใช้แผ่นกรอง membrane แต่ก็มีข้อเสียเปรียบในแง่ของความสะดวกในการกรอง นอกจากนี้เส้นใยยังหลุดลွ่ยได้ง่ายกว่า

การศึกษาพฤติกรรมของเหล็กและแมงกานีสในแม่น้ำวังปะกงและการทดลองในห้องปฏิบัติการ

พฤติกรรมของเหล็กและแมงกานีส จากการสำรวจ 2 ฤดูคือ ฤดูน้ำมาก (เดือนพฤศจิกายน) และฤดูน้ำน้อย (เดือนพฤษภาคม) พบว่าพฤติกรรมของเหล็กส่วนที่ละลายน้ำเห็นได้ชัดทั้ง 2 ฤดู ว่ามีการแยกตัวเป็นสารแขวนลอยที่ทุกความเค็ม และการแยกตัวเกิดมากที่ช่วงความเค็ม 0 ถึง 10 ppt. ซึ่งสอดคล้องกับอีกหลายเอสซูรีที่เหล็กมีพฤติกรรมแบบ non-conservative (Eaton, 1979; Holliday และ Liss, 1976; Eastman et al., 1984) และผลการวิเคราะห์ปริมาณเหล็กส่วนที่ละลายน้ำที่ยึดกับสารอินทรีย์ พบว่าเหล็กที่ละลายน้ำส่วนใหญ่อยู่ในรูปของสารอินทรีย์ และมีพฤติกรรมแบบ non-conservative แบบ removal ในฤดูน้ำมาก ส่วนฤดูน้ำน้อยยังมองได้ไม่ชัดเจน สำหรับพฤติกรรมของแมงกานีสส่วนที่ละลายน้ำทั้งฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย แสดงพฤติกรรมแบบ non-conservative แบบ addition เนื่องจาก การลอกกลับของตะกอนและ เกิดการละลายสู่น้ำของแมงกานีส

ผลของการศึกษาในห้องปฏิบัติการยืนยันพฤติกรรมแบบ non-conservative ของเหล็กว่าเป็นแบบ removal สำหรับแมงกานีสในส่วนที่แขวนลอยก็ชี้ว่าจะมีพฤติกรรมแบบ non-conservative เช่นกัน และเป็นแบบ removal แต่แมงกานีสส่วนที่ละลายน้ำจะเห็นพฤติกรรมได้ไม่ชัดเจน

การศึกษาอิทธิพลของโลหะหนักอื่นต่อพฤติกรรมของ เหล็กและแมงกานีส

จากการเติมโลหะหนักประเภท ทองแดง สังกะสี แคดเมียม ตะกั่ว ลงไปในการทดลองผสมน้ำที่ความเค็ม 0 ถึง 30 ppt. พบว่าแสดงผลเหมือนกัน คือ

1. เหล็กที่แขวนลอยมีค่าลดลง ในขณะที่เหล็กที่ละลายน้ำมีค่ามากขึ้น เมื่อมีการเติมโลหะหนักลงไป
2. ในช่วงความเค็ม 0 ถึง 10 ppt. แมงกานีสที่แขวนลอยมีค่าเพิ่มขึ้น ในขณะที่แมงกานีสที่ละลายน้ำมีค่าลดลง แต่ในช่วงความเค็มมากกว่า 10 ppt. แมงกานีสที่แขวนลอยมีค่าลดลง ในขณะที่แมงกานีสที่ละลายน้ำมีค่าเพิ่มขึ้น
3. โลหะหนักประเภท ทองแดง สังกะสี แคดเมียม ตะกั่ว ส่วนที่แขวนลอยมีค่าเพิ่มขึ้นที่ทุกความเค็ม

การศึกษาผลของจุลินทรีย์ต่อปริมาณเหล็กและแมงกานีสในน้ำ

ผลการทดลองแสดงว่าจุลินทรีย์ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของ เหล็กและแมงกานีส เมื่อความเค็มเพิ่มขึ้น ดังนั้นพฤติกรรมของ เหล็กและแมงกานีสในการเปลี่ยนแปลง (ส่วนที่ละลายน้ำและส่วนที่แขวนลอย) จึงน่าจะเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเคมี เช่น การตกตะกอน การดูดซับ หรือกระบวนการ flocculation เป็นต้น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. การสำรวจแม่น้ำเพื่อเก็บตัวอย่างน้ำ ควรจะได้กำหนดให้ช่วงความเค็มที่เก็บห่างกันน้อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ความเค็มต่างๆ เช่น 0, 0.5, 1 ... ppt. เพื่อที่จะเห็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ควรศึกษาในช่วงน้ำจืดหรือความเค็ม 0 ppt. โดยเก็บน้ำต่อไปอีกหลายๆ สถานี เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นแม้ในน้ำจืดที่ยังไม่ผสมผสานกับน้ำทะเล และหากเป็นไปได้การกรองน้ำทันทีที่เก็บ เพื่อศึกษาพฤติกรรมของโลหะ จะให้ค่าที่ถูกต้องในการแบ่งรูปแบบทางเคมี
2. การทดลองผสมผสานน้ำจืดกับน้ำทะเลในห้องปฏิบัติการ ควรทำทุกครั้งที่มีการสำรวจแม่น้ำเก็บตัวอย่างน้ำ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างได้ชัดเจนและถูกต้องขึ้น นอกจากนี้การเก็บน้ำจืดน่าจะได้เก็บหลายๆ สถานีมาทำเป็นตัวอย่างรวม (composite sample) เพื่อให้ได้ค่าใกล้เคียงการสำรวจในกรณีที่เกิดการเปลี่ยนแปลงแม้ในน้ำจืดดังกล่าว

3. ควรจะได้ตรวจวัดปริมาณตะกอนแขวนลอย (suspended solids) ไว้ทุกครั้งที่ทำการสำรวจแม่น้ำและการทดลองในห้องปฏิบัติการ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาพฤติกรรมที่สำคัญ
4. การทดลองในห้องปฏิบัติการเพื่อดูอิทธิพลของโลหะหนักอื่น ต่อพฤติกรรมของเหล็กและแมงกานีส ในขณะที่ทดลองทำควรควบคุม pH ให้อยู่ค่าคงที่ เพื่อหลีกเลี่ยงความแตกต่างของความสามารถในการละลายของโลหะหนักที่ pH ต่างกัน
5. ควรทดลองกรองน้ำจืดและน้ำทะเลก่อนที่จะทำการผสมผสมที่ความเค็มต่างๆ เพื่อยืนยันว่าพฤติกรรมของเหล็กและแมงกานีส เกิดเนื่องจากกระบวนการ flocculation หรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย